

Samen1Stem verenigt nasynchronisatie- en inspreekbranche

'WE MOETEN ONZE STEM LATEN HOREN'



Onlangs heeft in Amsterdam de oprichtingsvergadering plaatsgevonden van Samen1Stem (S1S), de vakvereniging voor iedereen die werkzaam is in de nasynchronisatie- en inspreekbranche. Een uniek initiatief, want nog nooit eerder schaarden stemacteurs, regisseurs, vertalers en technici zich onder één vlag. Toenemende werkdruk, herhalingsrechten en rechtenoverdracht zijn hete hangijzers, die direct hoog op de agenda staan. We spraken over de nieuwe vereniging met voorzitter Ewout Eggink: "Er moet de laatste tijd meer gemaakt worden in minder tijd en dat gaat ten koste van plezier en kwaliteit."

De eerste aanzet tot Samen1Stem is gegeven in het najaar van 2008. In juni van dit jaar is de vakvereniging daadwerkelijk officieel opgericht bij de notaris. De vereniging is bedoeld voor (stem-) acteurs, vertalers, regisseurs en technici die werkzaam zijn in de nasynchronisatie en alle andere vormen van stemwerk, zowel voor als achter de camera. Voorzitter Ewout Eggink vertelt over het hoe en waarom: "De vereniging is ontstaan omdat wat mensen die in verschillende disciplines werkzaam zijn in de nasynchronisatie, van mening waren (én zijn) dat het van groot belang is dat wij onze stem laten horen. In een tijdsbestek van tien tot vijftien jaar is nasynchronisatie in Nederland een volwassen en professionele bedrijfstak is geworden. Ook wij, mensen die in die bedrijfstak werken, hebben behoefte aan professionalisering."

Positief

Acteurs in Nederland zijn er tot voor een paar jaar geleden nooit in geslaagd zich te verenigen. Eggink: "Mede door het succes van Acteursbelangen (ACT) – waarvoor hulde – is daar eindelijk verandering in gekomen. In de slipstream van ACT is op die manier Samen1Stem ontstaan. Dit omdat in de nasynchronisatie een aantal specifieke onderwerpen spelen en we meer disciplines in een vakvereniging willen vertegenwoordigen, waaronder bijvoorbeeld acteurs, vertalers, regisseurs en technici." De eerste reacties op het initiatief waren direct heel positief, vertelt Eggink verder: "Vanuit de collega's blijkt dat uit een gestaag groeiend ledenaantal, maar ook vanuit het vakgebied – studio's, Norma, vakbonden – krijgen we goede reacties op de komst van S1S. Inmiddels hebben we met alle dubbingstudio's om de tafel gezeten en doen we dat herhaaldelijk met ACT, Norma en andere belangengroeperingen. Wat ons vooral opviel was dat eigenlijk niemand buiten de direct betrokkenen enig idee had van hoe het er in

de nasynchronisatie aan toe ging. Dat verandert inmiddels omdat S1S er nu is."

Protocol

Je zou kunnen denken dat het ontstaan van een vereniging als S1S een teken is dat het werkklimaat er de laatste tijd minder prettig op is geworden. Eggink: "We zijn niet voor kwalificaties als 'minder prettig'. We constateren wel dat er meer moet worden gemaakt in minder tijd. Dat heeft invloed op de kwaliteit en het plezier. Omdat er nooit afspraken zijn gemaakt voor het hele vakgebied, werkt iedereen voor zichzelf en dat leidt in sommige gevallen tot een zekere mate van willekeur, zowel vanuit de opdrachtgevers als vanuit onszelf. We willen door middel van een 'Protocol van Betamelijkheid' een poging doen die willekeur te beperken en te komen tot werkbare afspraken en uitgangspunten voor iedereen."

Professionalisering

"Van een relatief kleine niche is de nasynchronisatie uitgegroeid tot een volwassen industrie die veel platforms kent", gaat Eggink verder. "Er zijn veel meer partijen actief in ons vakgebied. Er zijn veel meer zenders die ons werk uitzenden, waaronder een toenemend aantal themakanalen. Het aanbod is dus verveelvoudigd en daar is een markt voor. Dvd, internet, mobiele telefoons; allemaal nieuwe distributiekanaalen. De technologische ontwikkelingen gaan razendsnel. Dat maakt zowel de productie van ons werk als de distributie veel eenvoudiger en tegelijkertijd veel meer vertakt. De disciplines die wij binnen S1S verenigen hebben zich daar in het verleden te weinig over uitgesproken." De doelstellingen van S1S zijn dan ook helder, legt Eggink uit: "We willen een bijdrage leveren aan werk van zo hoog mogelijke kwaliteit. We willen onze gezamenlijke belangen behartigen bij studio's, producenten, zendgemachtigden en an-

dere belangenorganisaties, die wij nadrukkelijk zien als medespelers en niet als tegenstanders. We willen een aanspreekpunt zijn voor iedereen in het vakgebied. We willen een positieve bijdrage leveren aan de professionalisering van ons werk. We willen een bijdrage leveren aan een evenwichtiger verdeling van geldstromen. We willen dus nogal wat."

Herhalingsrecht

Eén van de zaken waar direct op wordt ingesprongen door S1S is het herhalingsrecht. "Herhalingsrechten zijn in Nederland collectief nooit geregeld. In incidentele gevallen wel individueel", vertelt Eggink. "In het verleden bestond er de HoCo regeling, maar met de komst van de commerciële televisie is die regeling, op een uitzondering na, opgeheven. Herhalingsvergoedingen worden dus bijna nooit betaald. Dat moet volgens ons veranderen. Als ons werk op zoveel verschillende manieren wordt geëxploiteerd, dan vinden wij dat daar een billijke vergoeding tegenover moet staan. Die vergoeding ontbreekt op dit moment. Daarbij moet worden aangetekend dat dit zeer lastige en gecompliceerde materie is. Maar de praktijk zoals die nu bestaat, waarin wij onze rechten voor eeuwig en altijd en voor elke denkbare of zelfs nog niet ontwikkelde technologie of platform afstaan, is niet meer van deze tijd." Eggink benadrukt dat het zeker niet allemaal kommer en kwel is in de branche: "Al is het werkklimaat aan verandering onderhevig (het lijkt het echte klimaat wel) het blijft een vak waar we met verschrikkelijk veel liefde en plezier in werkzaam zijn. Dat willen we graag zo houden, met oog en openheid voor de veranderende wereld om ons heen."

Meer informatie op www.samen1stem.nl